

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/98/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2714010097
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Sládok
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2714010097.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Sládka a sudcov JUDr. Mariána Jarábka a JUDr. Kataríny Stanislavskej, v trestnej veci proti obžalovanému R. R., stíhaného pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného R. R. proti rozsudku Okresného súdu Skalica pod sp. zn. 4T/68/2014 zo dňa 28.09.2015, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 26.novembra 2015, takto

rozhodol:

Podľa § 321 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/, písmeno c/ Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 odsek 1 Trestného poriadku sa vec v r a c i a súdu I. stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Skalica zo dňa 28.9.2015 sp.zn.4T/68/2014 bol obžalovaný R. R. uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe,

že

v období od 01.11.2011 do 28.09.2015 (pôvodné obdobie od 01.11.2011 do 31.03.2014 v obžalobe bolo modifikované na hlavnom pojednávaní dňa 28.09.2015) ako otec mal. Z. R., nar. XX.XX.XXXX a mal. H. R., nar. XX.XX.XXXX si neplnil vyživovaciu povinnosť v R. a na iných miestach, kde sa zdržiava, hoci mu táto vyplýva zo Zákona o rodine, ktorej výška mu bola určená rozsudkom Okresného súdu v Skalici sp. zn. 5P/24/2010-301 zo dňa 27.11.2012, právoplatný dňa 10.05.2013, ktorým súd otcovi určil výživné na dcéru Z. v sume 200,- Eur mesačne a na syna H. sumu 180,- Eur mesačne odo dňa 13.02.2010, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky a následne rozsudkom Okresného súdu v Skalici sp. zn. 5P/13/2013 zo dňa 23.07.2013, právoplatný dňa 28.08.2013 bolo výživné znížené na mal. Z. zo sumy 200,- Eur na sumu 170,- Eur mesačne a na mal. H. zo sumy 180,- eur na sumu 150,- Eur mesačne s účinnosťou od 05.02.2013, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky F. J., trvale bytom D., B. XXXX/XX, čím za uvedené obdobie spôsobil dlh na výživnom vo výške 9379 € (pôvodná suma 7.027,77 € v obžalobe bola modifikovaná na hlavnom pojednávaní dňa 28.10.2014).

Za to mu súd prvého stupňa uložil podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona, s použitím § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 1 (jeden) rok. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona mu trest odložil na skúšobnú dobu a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov.

Samosudkyňa okresného súdu rozsudok odôvodnila v rozsahu č. I. 223-226 spisu.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu dňa 1.10.2015 (č.I.227-229 spisu) teda včas. V písomných dôvodoch odvolania obžalovaný v rozsahu (č.I.227-229) spisu uviedol, že pojednávanie konané dňa 28.9.2015 prebehlo v jeho neprítomnosti, hoci sa riadne

ospravedlnil podaním zo dňa 21.9.2015, ktorým súdu oznámil, že je práceneschopný a pripojil doklad o práceneschopnosti a požiadal o odročenie pojednávania. Tým, že súd vykonal pojednávanie v jeho neprítomnosti je dôvod na zrušenie rozsudku podľa § 316 ods.1 písmeno b/ Trestného poriadku.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 21.9.2015 obhajca navrhol opätovné vypočutie obžalovaného. V tejto výpovedi by uviedol, že realizoval nové pokusy o nájdenie výhodnejšieho zamestnania, aby mohol na výživu svojich detí prispievať vyššou sumou. Návrh obhajcu súd v zmysle ustanovenia § 274 ods.1 Tr. poriadku zamietol. Je toho názoru, že toto ustanovenie § 274 ods. 1 Tr.poriadku sa na zamietnutie návrhu na doplnenie dokazovania nevzťahuje a rieši situáciu, kedy už súd návrhy na doplnenie dokazovania zamietol. Toto zamietnutie návrhu na doplnenie dokazovania je podstatnou chybou konania, pretože boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci, takže je daný dôvod na zrušenie rozsudku v zmysle ustanovenia § 321 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku.

Zamietnutím tohto dôkazu prišlo k neúplnosti skutkových zistení, pretože vo svojej výpovedi by spresnil údaje o výške poskytnutého výživného. Je pravda, že advokát na pojednávaní predložil tri ústrižky, na základe ktorých súd znížil dlh na výživnom o 260 Eur, ale vo výpovedi by dodal ešte výšku súm strhnutých z platu exekútorom. Týmto je daný dôvod na zrušenie rozsudku v zmysle ustanovenia § 321 písm. b/ Tr. poriadku.

Nevykonaním navrhnutého dôkazu prišlo k neúplnosti skutkových zistení, teda je daná pochybnosť o správnosti skutkových zistení, hlavne vo výške dlhu na výživnom. Týmto je daný dôvod na zrušenie rozsudku aj v zmysle ustanovenia § 321 písm. c/ Tr.poriadku.

Hlavným dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku je dôvod uvedený v ustanovení § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. poriadku, pretože napadnutým rozsudkom bolo porušené ustanovenie Trestného zákona, konkrétne ustanovenia § 207 Tr.zákona. Od samého začiatku tvrdí, že sa prečinu zanedbania povinnej výživy nedopustil. Svoju vyživovaciu povinnosť voči deťom si riadne plní, nie je však v jeho silách prispievať na ich výživu v takých čiastkach, ako boli určené rozhodnutím Okresného súdu Skalica v civilnom konaní. Hlavne nie pri súčasnej starostlivosti o ďalšie dieťa a manželku na materskej dovolenke a pri platbách spojených s bývaním svojej rodiny. Vyživovaciu povinnosť si plní podľa svojich možností a schopností. Jeho zdravotný stav mu neumožňuje nájsť si lukratívnejšie zamestnanie, kde by dosahoval zárobok, z ktorého by dokázal platiť tak vysoko stanovené výživné.

Napadnutý rozsudok sa striktnie drží výšky výživného stanoveného civilným súdom, pričom z rozhodovacej činnosti súdov vyplýva, že súd nie je viazaný rozhodnutím, ktorým bola vyživovacia povinnosť stanovená v civilnom konaní, vrátane rozsahu tejto povinnosti.

V závere obžalovaný navrhol, aby odvolací súd v zmysle ustanovenia § 322 ods.3 Tr. poriadku rozhodol sám tak, že ho podľa § 285 písm. b/ Tr.por. spod obžaloby oslobodil, alebo v zmysle ustanovenia § 322 ods.1 Tr.poriadku vec vrátil Okresnému súdu Skalica na nové prejednanie a rozhodnutie.

Krajský súd ako súd odvolací predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 Trestného poriadku zistil, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou a včas, v lehote stanovenej v § 309 Trestného poriadku. V zmysle ustanovenia § 317 ods.1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods.1 Trestného poriadku, alebo nezruší rozsudok podľa §316 ods.3 Trestného poriadku preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods.1 Trestného poriadku.

Po splnení preskúmvacej povinnosti v rozsahu § 317 Trestného poriadku odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovanej je dôvodné.

Z obsahu spisového materiálu odvolací súd zistil :

- prokurátor okresnej prokuratúry podal dňa 2.5.2014 obžalobu na R. R. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods.1, ods.3 písm.b/ Trestného zákona

- na hlavnom pojednávaní konanom dňa 17.12.2014 bol vypočutý obžalovaný a poško-dená F. J.

Skutkové zistenia okresného súdu :

- z kópií poštových poukazov na č.l. 80-85 vyplýva, že obžalovaný k rukám matky mal. detí zaplatil :

sumu 110,- € :

dňa 22.9.2011, 22.9.2011, 19.10.2011, 22.11.2011, 14.12.2011,19.1.2012,27.2.2012,19.3.2012, 18.4.2012, 28.5.2012, 14.6.2012, 13.7.2012, 21.8.2012, 18.9.2012,16.10.2012,16.11.2012,17.1.

2013,15.2.2013, 14.3.2013, 17.4.2013, 20.5.2013, 17.6.2013,

suma 111,- € dňa 13.12.2012,

suma 1,- € dňa 17.12.2012,

suma 112,- € dňa 11.7.2013,

suma 108,- € dňa 16.8.2013,

suma 2,- € dňa 18.7.2013

suma 113,- € dňa 17.9.2013

· z kópií poštových poukazov (na č.l. 181) bolo zistené zaplatenie výživného o sumou 50,- € dňa 25.4.2014, 29.5. 2014, 17.6.2014, 23.7.2014, 20.8.2014, 23.9.2014, 23.10.2014.

· z kópií poštových poukazov (na č.l. 204) bolo zistené uhradenie sumy 320,- € dňa 20.1.2015 a dňa 9.2.2015, suma 60,- € uhradená dňa 16.3.2015 a 18.6.2015, suma 120,- € uhradená dňa 18.4.2014 a suma 30,- € uhradená dňa 13.5.2015.

Z prehľadu platieb výživného povinným vo vyšetrovacom spise vyplýva, že za obdobie od januára 2011 do 28.09.2015 dlží obžalovaný na výživnom 9379 €.

Zamestnávateľa a zárobok obžalovaného :

· obžalovaný bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 1.12.2013 do 12.1.2014, dňom 13.1.2014 bol vyradený z tejto evidencie z dôvodu nespôlupráce s úradom práce.

· obžalovaný bol vedený ako zamestnanec od 16.4.1999 do 30.11.1999 u zamestnávateľa J. H. - K., F. XX, P. a od 1.10.2013 do 30.11.2013 u zamestnávateľa A. R. spol. s r.o., G.. G. R. X, R.. Bol poberateľom dávky v nezamestnanosti od 1.12.2013, pričom za obdobie od 1.12.2013 do 31.12.2013 bola vyplatená v sume 357,90 €.

· zo správy zamestnávateľa K. V. spol. s r.o., H. XXXX/XX, L. bolo zistené, že v tejto spoločnosti pracoval od 1.1.2007 do 30.9.2013, pričom pracovný pomer bol ukončený dohodou, obžalovaný dosahoval čistý mesačný príjem 10 855 Kč.

· u zamestnávateľa A. R. spol. s r.o., G.. G. R. X, R. obžalovaný pracoval od 1.10.2013 do 30.11.2013, kedy ukončil pracovný pomer na vlastnú žiadosť v skúšobnej dobe z dôvodu atopického ekzému. Za uvedenú dobu dosiahol čistý príjem 548,10 € a daňový bonus 21,41 €.

· zo správy zamestnávateľa K.-R. K., R. XX, P. zo dňa 16.4.2014 vyplýva, že obžalovaný u tohto zamestnávateľa nastúpil dňa 3.2.2014, pracovný pomer je dohodnutý do 31.12.2014, mesačná hrubá mzda je dohodnutá vo výške 352 €, pričom obžalovaný je od 10.3.2014 práceneschopný

· podľa správy Okresného úradu Senica, odbor živnostenského podnikania nie je v živnostenskom registri vykonaný zápis o osobe obžalovaného

· podľa správy Daňového úradu Trnava, pobočka Skalica zo dňa 12.9.2013 si obžalovaný nepodal v r. 2011 až do 12.9.2013 daňové priznanie

Zo spisu odvolací súd zistil, že dňa 21.9.2015 obhajca obžalovaného požiadal o odročenie hlavného pojednávania určeného na deň 28.9.2015 z dôvodu práceneschopnosti obžalovaného.

Hlavné pojednávanie vykonané dňa 28.9.2015 v neprítomnosti obžalovaného.

Podľa § 252 ods.2) Trestného poriadku : V neprítomnosti obžalovaného môže súd hlavné pojednávanie vykonať, len ak súd má za to, že vec možno spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť aj bez prítomnosti obžalovaného a prítom

a) obžaloba bola obžalovanému riadne doručená a obžalovaný bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný,

b) obžalovaný mal možnosť vyjadriť sa o skutku, ktorý je predmetom obžaloby, pred orgánom činným v trestnom konaní a boli dodržané ustanovenia o vyšetrovaní alebo skrátanom vyšetrovaní a obvinený bol upozornený na možnosť preštudovať spis a urobiť návrhy na doplnenie vyšetrovania alebo skrátaného vyšetrovania,

c) obžalovaný bol na možnosť vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti upozornený,

d) obhajca obžalovaného, ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, vyhlási, že netrvá na osobnom výsluchu obžalovaného.

Podľa § 122 ods.13 Tr.poriadku : Ak obvinený pokračuje v konaní, pre ktoré je stíhaný, aj po oznámení vznesenia obvinenia, posudzuje sa také konanie od tohto procesného úkonu ako nový skutok; to neplatí, ak ide o trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207. V takom prípade ide o pokračovanie konania až do doby, kým je vyhlásený rozsudok súdu prvého stupňa alebo pokiaľ sa súd druhého stupňa neodobral na záverečnú poradu.

Podľa § 34 ods.1 prvá veta Tr. poriadku : obvinený má právo od začiatku konania proti svojej osobe vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, a k dôkazom o nich, má však právo odprieť vypovedať.

Pri skúmaní podmienok, či vec možno spoľahlivo rozhodnúť aj bez prítomnosti obžalovaného, je potrebné vychádzať z povahy veci, z jej závažnosti, ako aj z toho, či bez výsluchu obžalovaného na hlavnom pojednávaní a bez jeho súčinnosti pri dokazovaní bude možné náležite zistiť skutkový stav, tak, aby boli vylúčené dôvodné pochybnosti v rozsahu nevyhnutnom pre spravodlivé rozhodnutie súdu.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 122 ods.13 Trestného poriadku vyplýva, že obžalovaný pácha trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Trestného zákona aj po podaní obžaloby, teda ide o pokračovacie konanie až do doby, kým je vyhlásený rozsudok prvého stupňa alebo pokiaľ sa súd druhého stupňa neodoberie na záverečnú poradu.

Okresný súd, preto po podaní obžaloby pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Trestného zákona musí vždy vykonať na hlavnom pojednávaní dokazovanie nielen k neplneniu vyživovacej povinnosti do podania obžaloby, ale až do vyhlásenia rozsudku. Obžalovaný musí byť preto vypočutý k plneniu či neplneniu si vyživovacej povinnosti aj v čase po podaní obžaloby, inak by mu bola upretá možnosť vyjadriť sa k obvineniu (§ 34 ods.1 Tr. poriadku) a tým porušené právo na obhajobu. V predmetnej veci bol obžalovaný vypočutý dňa 17.12.2014 a dňa 29.6.2015 sa vyjadril k sume, ktorú uhradil v mesiacoch január a február 2015. Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 28.9.2015 vypočutý nebol.

Podľa § 86 ods. 1 písm. a) Trestnosť trestného činu zaniká aj vtedy, ak ide o trestný čin

a) zanedbania povinnej výživy podľa § 207, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, než sa súd odobral na záverečnú poradu.

Bez výsluchu obžalovaného nie je nemožné náležite objasniť objektívnu ani subjektívnu stránku skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Trestného zákona a rozhodnúť aj o možnom zániku trestnosti činu v zmysle ustanovenia § 86 ods.1 písm. a) Tr. poriadku, pretože obžalovaný má možnosť splniť svoju povinnosť až do doby, než sa súd odoberie na záverečnú poradu. Z prehľadu o zaplatení výživného na maloleté deti (č.l.87) vyplýva, že obžalovaný každý mesiac prispieval na výživu maloletých detí, nie však v takej výške ako mu bolo uložené rozsudkami Okresného súdu Skalica.

Pri rozhodovaní o vine súd rozsah vyživovacej povinnosti posudzuje samostatne (§7 ods.1 Tr.poriadku), a preto môže vychádzať z iného rozsahu vyživovacej povinnosti než občiansko-právny súd (R56/1993 a R112/1999-II).

Samotné zistenie, že osoba si neplní svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného, ešte neznamená, že sa dopúšťa trestného činu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Trestného zákona. Pre vyslovenie záveru, že obžalovaný sa dopustil trestného činu podľa § 207 Trestného zákona, musí byť preukázaná aj subjektívna stránka skutkovej podstaty tohto trestného činu. Pri skúmaní zavinenia páchatel'a trestného činu podľa § 207 Trestného zákona, je potrebné vychádzať z jeho sociálnej, majetkovej a finančnej situácie, pričom treba náležite zistiť i dôvody, ktoré sa o túto jeho situáciu pričínili.

Odvolačný súd konštatuje, že okresný súd sa dôkladne nezaoberal otázkou, či obžalovaný bol schopný platiť výživné v takej výške, ako mu bolo uložené v občianskom súdnom konaní a neriešil ako predbežnú otázku výšku výživného, ktoré by bol obžalovaný schopný na základe svojich osobných a majetkových pomerov schopný platiť.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti úlohou okresného súdu bude, aby vykonal hlavné pojednávanie od začiatku za prítomnosti obžalovaného a tak mu dal možnosť vyjadriť sa k veci. Taktiež bude potrebné, aby okresný súd skúmal, či bol obžalovaný schopný platiť výživné v takej výške, ako mu bolo určené okresným súdom, prípadne určiť, v akej výške bol v jednotlivých obdobiach schopný platiť výživne na maloleté deti. Až na základe takto zisteného skutkového stavu môže objektívne rozhodnúť, či obžalovaný po subjektívnej ako aj objektívnej stránke naplnil skutkovú podstatu prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Trestného zákona.

Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd podľa citovaného ustanovenia § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Trestného poriadku napadnutý rozsudok okresného súdu Skalica zo dňa 28.09.2015 sp.zn.4T/68/2014-223 v celom rozsahu zrušil a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.